OPINIONS

Publicades des del 2009

Nº 178 - Any 2025

Fenòmens paranormals

¿Per què es produeixen fenòmens que defugen les explicacions racionals o les que s'efectuen mitjançant investigacions? Hi ha una dita gallega que diu: "Yo no creo en brujas, pero haverlas haylas". ¿Una dita que potser encobreix una veritat de manera sorneguera?

Els científics atribueixen els fenòmens paranormals a principis físics com per exemple: l'electricitat estàtica, els camps electromagnètics, l'aire ionitzat, els ultrasons, els infrasons o, al·lucinacions provocades per diverses causes. Explicacions que han estat qüestionades per persones que, de manera seriosa, han dedicat la seva vida a l'estudi d'aquests fenòmens.

Fenòmens en què, suposadament, un esperit només perceptible per les seves accions, es "comunica" fent desaparèixer queviures o altres objectes, posant en marxa electrodomèstics o qualsevol mena de maquinària, fent caure objectes, olors estranyes, i, apagades i enceses de llums, entre altres manifestacions que poden arribar a ser de caire violentes.

També es considera un fenomen paranormal l'aparició d'un "fantasma" que es fa visible com una ombra, però resta silenciós i sense cap moviment.

Descric a continuació un fet documentat per la psicòloga Isabel Roig i corroborat per veïns que, a hores d'ara, encara parlen del terror que devien passar els seus avantpassats experimentant aquells fenòmens.

La nit del 10 de febrer de 1935, al tercer pis de l'edifici del carrer de Francesc Giner, 43, del barri de Gràcia a Barcelona, hi va tenir lloc un d'aquests episodis paranormals. Un pis on vivia la família Mont-roig formada pel pare, la mare i un fill.

Un dia en què el pare se'n va anar a treballar deixant la família dormint, de cop i volta, es van despertar en sentir sorolls i cops produïts pel moviment dels mobles. Les llums s'apagaven i s'encenien amb l'espetec d'algunes bombetes, i, al mateix temps, va haver-hi una calamarsada d'un metre d'alçada, al pati interior de la finca.

Aquest episodi misteriós es va repetir dia rere dia fins que, cansats de la queixa dels veïns i atemorits, els Mont-roig van marxar de la finca.

Els veïns asseguraren que, coincidint amb la "fugida" d'aquesta família, els fenòmens van desaparèixer, i, assenyalaren al fill dels Mont-roig, com a possible causant indirecte d'aquests fets, ja que era conegut per practicar ocultisme i invocar als esperits.

Fos el que fos, la policia no va trobar cap explicació dels fets descrits i el cas va quedar arxivat sense resoldre.

Aquesta mena de fenòmens són estudiats com pseudociències, les quals, inclouen una varietat de matèries que han existit des del principi de la humanitat en la majoria de les cultures, però que, amb la tecnologia actual, alguns han estat enregistrats en imatges, vídeos o àudios. Enregistraments que es poden veure en el programa de televisió anomenat "Cuarto Milenio" conduït, molt seriosament, per Iker Jiménez, periodista i llicenciat en ciències de la informació.

Es considera pseudociència: l'**astrologia**: basada en l'estudi i interpretació de la posició dels planetes i astres en el moment de néixer i en el decurs de la vida de cadascú. La seva arrel és de fa milers d'anys en diverses civilitzacions, però encara és molt popular. La **quiromància**: pràctica endevinatòria del passat i del futur mitjançant les línies y marques de les mans. La **cartomància**: lectura de cartes com el Tarot, per obtenir informació sobre el present o esdeveniments futurs. La **telepatia**: coincidència de pensaments o sensacions entre persones generalment distants entre si. La **clarividència:** percepció per la qual algunes persones afirmen rebre informació de fets passats o futurs. La **premonició:** pressentiment o sensació que esdevindrà algun incident. La **telecinesi:** moviment o distorsió d'objectes amb el poder de la ment.

N'hi ha d'altres, però potser la més important d'aquestes pseudociències és l'**Espiritisme.** Doctrina que defensa l'origen, naturalesa, destí i immortalitat dels esperits relacionant-los amb el món corporal. Un tema sobre el qual vaig escriure, més àmpliament, en unes Opinions l'any 2022 titulades "¿Existeixen els esperits?"

El nombre d'adeptes a aquestes creences i pràctiques ha estat enorme al llarg de la història i, malgrat que, no poden ser comprovades científicament, continuen havent-hi molts seguidors.

Uns altres fenòmens que es poden incloure com a fets paranormals són les **possessions**. Ja des de l'època de l'Antic Egipte es creia que eren causades per éssers sobrenaturals (àngels, dimonis o esperits) i, per expulsar-los, es practicaven ritus. Ritus que amb el temps s'han anomenat "exorcismes", practicats actualment per religions com el cristianisme, el budisme i l'islam.

En l'actualitat, l'Església Catòlica en practica dos tipus: l'exorcisme "**Menor"** durant el ritual del Baptisme, on el celebrant ungeix a cada un dels que han de ser batejats amb l'oli dels catecúmens, demanant Déu a través d'oracions, protegeix-hi del poder de Satanàs a la persona que s'està batejant. I, el "**Solemne"** o "**Gran Exorcisme**", per alliberar el cos i l'ànima del domini demoníac que es manifesta amb trastorns neurològics. Uns ritus que solament pot celebrar un sacerdot amb el permís del bisbe del lloc on s'ha de practicar.

La ciència mèdica té explicacions alternatives a aquests fenòmens, atribuint molts casos de possessions a malalties mentals com l'esquizofrènia o l'epilèpsia.

Particularitzant

En aquests moments, visc en un pis en el qual, durant quaranta anys ha estat el despatx de l'empresa familiar, per tant, un lloc per a mi molt conegut. Però, d'ençà que he començat a viure-hi s'han produït fets durant la nit com: sorolls estranys, caure objectes de porcellana sense que s'hagin trencat, posar-se en marxa la TV a quarts de tres de la matinada sense prémer cap botó o, de sobte, la il·luminació de part de la meva cambra de manera tan intensa que m'ha despertat. També m'ha desaparegut un petit quadre de la Moreneta, penjat en una de les parets del meu vestidor, record d'un familiar molt estimat. Però, el que més m'ha impactat i no oblidaré mai, el vaig descriure en les Opinions de 2013 titulades "La presencia".

Fets dels quals es pot dubtar, però que, asseguro, són ben certs.

Maria Mercè Usón